

Sygn. akt III PK 18/16

POSTANOWIENIE

Dnia 22 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z powództwa J. M.

przeciwko J. S. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą A. w S.

o zaległe wynagrodzenie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 22 września 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S.

z dnia 22 września 2015 r., sygn. akt IV Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. oddala wniosek pełnomocnika ustanowionego dla powoda z urzędu - adwokata M. K. B. o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z dnia 22 września 2015 r. oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 30 stycznia 2015 r., którym między innymi, zasądzono od J. S., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą „C.” w S. na rzecz powoda J. M. kwotę 39.811,06 zł z odsetkami ustawowymi tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych i w porze nocnej.

Pozwany wywiódł skargę kasacyjną od tego wyroku i opierając ją na podstawie naruszenia prawa materialnego, tj. art. 151¹ w związku z art. 151⁵ k.p., art. 151⁵ § 2 i 3 k.p., art. 9 § 1 w związku z art. 104 § 1 k.p. i art. 8 k.p., a także na

podstawie naruszenia prawa procesowego, tj. art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c. i art. 233 § 1 i 2 k.p.c. i art. 227 k.p.c., wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu kosztów postępowania kasacyjnego, ewentualnie o zmianę tego wyroku i oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda kosztów procesu.

W skardze kasacyjnej zawarty jest wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania z uwagi na to, że jest oczywiście uzasadniona, a nadto w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony, między innymi, w ten sposób, że skarga jest oczywiście uzasadniona, nie można jednak uznać, że skarżący zdołał wykazać istnienie tej przesłanki.

Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16

września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274), co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu.

Nie spełniają tego wymagania stwierdzenia, że skarga jest oczywiście uzasadniona, „nie może się bowiem ostać w obrocie prawnym wyrok Sądu Okręgowego w sytuacji, gdy Sąd ten – dokonując ustaleń faktycznych oraz oceny charakteru zatrudnienia powoda pomija całkowicie wewnętrzne regulacje prawa pracy, w tym i Regulamin Pracy „C.” w S. oraz wydane na podstawie pkt 16 tego regulaminu pracy Zarządzenie w sprawie ustalenia czasu pracy dla zatrudnionych pracowników „C.” w S., z którymi to regulacjami niejednokrotnie zapoznany został powód, a także w trakcie ostatniej kontroli PIP, czego potwierdzeniem jest jego oświadczenie z dnia 4.08.2011 r.” i dalsze wywody dotyczące przepisów tych aktów zakładowych, wprowadzających, jak twierdzi skarżący, „system pracy zmianowej, w którym czas pracy wynosił co najwyżej 8,5 godziny, zaś przez pozostałe 15,5 godziny powód pełnił dyżur w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, który nie wliczał się do czasu pracy”. Tego rodzaju argumentacja zmierza bowiem jedynie do podważenia ustaleń faktycznych o zatrudnieniu powoda w równoważnym czasie pracy, które Sąd odwoławczy poczynił po uprzednim rozważeniu zarzutów pozwanego o pracy w tzw. systemie pracy zmianowej i stanowi faktycznie powtórzenie zarzutów podniesionych w ramach obu podstaw kasacyjnych. O ile zaś dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274), którego to wywodu nie można doszukać się w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Skarżący powołał się również na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., ale brak jest podstaw do przyjęcia, że w sprawie występuje zagadnienie prawne uzasadniające potrzebę rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Powołanie się na tego rodzaju przesłankę „przedsądu” wymaga bowiem sformułowania takiego zagadnienia oraz przedstawienia argumentów prawnych,

które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Jeżeli zaś chodzi o samo sformułowanie zagadnienia prawnego, podnieść należy dodatkowo, że zgodnie ze stanowiskiem wyrażanym w judykaturze, skarżący ma w tym zakresie obowiązek wywiedzenia i uzasadnienia występującego w sprawie problemu prawnego w sposób zbliżony do tego, jaki przyjęty jest przy przedstawieniu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepublikowane). Sformułowane zagadnienie winno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147).

W tym kontekście nie można uznać, że jakiegokolwiek zagadnienie prawne zawiera stwierdzenie, iż konieczne jest „ustalenie charakteru dyżuru pełnionego przez pracowników grup interwencyjnych w agencjach ochrony mienia w czasie, którego pracownik takiej grupy nie świadczy żadnej pracy lecz oczekuje na zgłoszenie w celu podjęcia ewentualnej interwencji, a także sposobu wynagradzania za ten dyżur”, bowiem zdanie to nie formułuje żadnego problemu prawnego.

Skarżący nie zdołał więc wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi, w związku z czym, na podstawie art. 389⁹ § 2 k.p.c., należało postanowić jak w pkt 1 sentencji.

Oдноśnie natomiast do wniosku pełnomocnika ustanowionego dla powoda z urzędu o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego podnieść należy, że zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem, sformułowanym w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 27 października 1998 r., III CKN 805/98 (OSNC 1999 nr 4, poz. 79), za złożenie odpowiedzi na skargę kasacyjną adwokatowi lub radcy prawnemu przysługuje wynagrodzenie jak za sporządzenie i wniesienie skargi.

Strona przeciwna może wnieść do sądu drugiej instancji odpowiedź na skargę kasacyjną w terminie dwutygodniowym od doręczenia jej skargi (art. 398⁷ § 1 zdanie pierwsze k.p.c.). Nie stanowi odpowiedzi na skargę tak nazwane pismo procesowe, wniesione po upływie ustawowego terminu do dokonania tej czynności (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 16 maja 2002 r., IV CKN 1071/00, OSNC 2003 nr 9, poz. 120, 14 marca 2003 r., V CKN 1733/00, LEX nr 80249, czy 7 maja 2003 r., IV CKN 113/01, LEX nr 141392). W konsekwencji, nie wywołuje ono skutków w zakresie zawartego w nim wniosku o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym, obejmujących sporządzenie i wniesienie odpowiedzi na skargę kasacyjną (art. 167 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c.). Ze wskazanych przyczyn nie może być uwzględniony wniosek pełnomocnika powoda z urzędu o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, zawarty w piśmie określonym jako odpowiedź na skargę kasacyjną, które złożone zostało po upływie terminu do podjęcia tej czynności, bo dnia 22 stycznia 2016 r., podczas gdy skargę kasacyjną pozwanego doręczono powodowi w dniu 11 grudnia 2015 r.

Z tych względów Sąd Najwyższy postanowił jak w punkcie 2 sentencji.